Τα φίλτρα αέρα, των οποίων η σύνθεση προκύπτει από τα ερωτήματα που υποβλήθηκαν, πρέπει να καταταχθούν, ανάλογα με το αν το μέσο καθαρισμού του αέρα αποτελείται από υφαντικές ύλες ή από ίνες γυαλιού, στα είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις κατά την έννοια της δασμολογικής κλάσεως 59.17 ή στα τεχνουργήματα από γυαλί για τεχνικές χρήσεις κατά την έννοια της δασμολογικής κλάσεως 70.20 του κοινού δασμολογίου.

Pescatore Due Bahlmann

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 10 Φεβρουαρίου 1983.

Κατ' εντολή
του γραμματέα

H. A. Rühl

Κύριος υπάλληλος διοικήσεως

Ο πρόεδρος του δεύτερου τμήματος

P. Pescatore

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ GERHARD REISCHL ΠΟΥ ΑΝΑΠΤΥΧΘΗΚΑΝ ΣΤΙΣ 27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1983 [1]

Κύριε πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Η υπόθεση στην οποία αναφέρονται οι προτάσεις αυτές αφορά τη δασμολογική κατάταξη φίλτρων αέρα.

Η NV Farr Company, προσφεύγουσα στην κύρια δίκη, εισάγει από το 1973 στο Βέλγιο φίλτρα αέρα, τα οποία κατασκευάζονται από τη μητρική της εταιρεία στις Ηνωμένες Πολιτείες. Αρχικά, τα εισαγόμενα προϊόντα υπάγονταν στη δασμολογική διάκριση 84.18 Γ ΙΙ 6 του κοινού δασμολογίου, για την οποία κατά το χρόνο των επίδικων περιστατικών επιβαλλόταν δασμός 6 %. Με αποφάσεις της 3ης Φεβρουαρίου 1976 και της 2ας Αυγούστου 1976, οι βελγικές τελωνειακές αρχές κατέταξαν ορισμένα από τα φίλτρα αέρα που εισήγε η προσφεύγουσα στη δασμολογική διάκριση 59.17 Δ ΙΙ 6 2 και 70.20 Α V, για τις οποίες καταβαλλόταν δασμός 11 % και 9,5 % αντιστοίχως. Οι τελωνειακές αρχές στήριξαν την απόφασή τους στη σημείωση 1 ε) του τμήματος XVI του κοινού δασμολογίου και στη σημείωση 1 γ) του κεφαλαίου 84 του κοινού δασμολογίου, οι οποίες προβλέπουν, μεταξύ άλλων, ότι τα είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις και τα τεχνουργήματα από γυαλί για τεχνικές χρήσεις δεν υπάγονται στο κεφάλαιο 84 και κατατάσσονται ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και τη σύνθεσή τους στις δασμολογικές κλάσεις 59.17 και 70.20.

1 — Μετάφραση από τα γερμανικά.

Μετά την απόρριψη της ενστάσεως που υπέβαλε κατά των αποφάσεων αυτών, η NV Farr Company κατέβαλε τους δασμούς, οι οποίοι μέχρι το 1976 ανέρχονταν σε 512 661 βελγικά φράγκα (BFR), και συγχρόνως προσέφυγε κατά του Βελγικού Δημοσίου ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου της Αμβέρσας, προκειμένου να επιτύχει την ακύρωση των αμφισβητουμένων αποφάσεων και την απόδοση των ποσών που κατά τη γνώμη της προσφεύγουσας είχαν εισπραχθεί παράνομα.

Το πρώτο τμήμα του Rechtbank van eerste aanleg της Αμβέρσας ανέβαλε την έκδοση οριστικής αποφάσεως και με απόφαση της 1ης Απριλίου 1982 υπέβαλε στο Δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 177 της συνθήκης ΕΟΚ, δύο ερωτήματα ως προς τη δασμολογική κατάταξη των εν λόγω προϊόντων. Για την ακριβή διατύπωση των ερωτημάτων παραπέμπω στην έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση.

Με το πρώτο ερώτημα που υπέβαλε, το εθνικό δικαστήριο ερωτά αν το φίλτρο 30/30 — φίλτρο καθαρισμού του αέρα που αποτελείται από πτυχωτή μεμβράνη από υφαντικές ύλες ενισχυμένη με σιδερένιο σύρμα και τοποθετημένη σε πλαίσιο από χαρτόνι — και το φίλτρο HP 2 A — φίλτρο καθαρισμού του αέρα αποτελούμενο από ένα πτυχωτό στρώμα από υφαντικές ύλες στην επάνω και κάτω πλευρά του οποίου υπάρχει ένα φύλλο από χαρτόνι — πρέπει να χαρακτηριστούν ως «συσκευές για τη διήθηση του αέρα ή άλλων αερίων» ή ως συστατικά μέρη των συσκευών αυτών, οι οποίες υπάγονται στη δασμολογική διάκριση 84.18 Γ ΙΙ 6, ή «ως είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις» κατά την έννοια της διακρίσεως 59.17 Δ ΙΙ 6 2.

Με το δεύτερο ερώτημα ερωτάται αν το φίλτρο HP — φίλτρο καθαρισμού του αέρα αποτελούμενο από ένα πτυχωτό φύλλο υαλοβάμβακα που είναι ενισχυμένο από ένα στρώμα συνθετικών ινών νάυλον στην επάνω και κάτω πλευρά του οποίου υπάρχει ένα φύλλο από χαρτόνι — καθώς και το φίλτρο τύπου 83 — φίλτρο καθαρισμού του αέρα αποτελούμενο από πίλημα γυαλιού που είναι ενισχυμένο στη μία πλευρά με ύφασμα υφής γάζας από συνθετικές κυρίως ίνες, σε κυλίνδρους — και το φίλτρο ECO — φίλτρο καθαρισμού του αέρα, αποτελούμενο από ένα τετράγωνο στρώμα ινών γυαλιού που είναι τοποθετημένο μεταξύ δύο λεπτών διάτρητων μεταλλικών πλακών μέσα σε πλαίσιο από χαρτόνι — πρέπει να χαρακτηριστούν ως «συσκευές για τη διήθηση του αέρα ή άλλων αερίων» ή ως συστατικά μέρη των συσκευών αυτών κατά την έννοια της δασμολογικής διακρίσεως 84.18 Γ ΙΙ 6 ή ως «τεχνουργήματα από γυαλί για τεχνικές χρήσεις», τα οποία υπάγονται στη διάκριση 70.20 A V.

Η άποψή μου επί των ερωτημάτων αυτών είναι η ακόλουθη:

Οι διάδικοι στην κύρια δίκη και η Επιτροπή, η οποία υπέβαλε παρατηρήσεις στην υπόθεση αυτή, φαίνεται να συμφωνούν ότι τα επίδικα προϊόντα μπορούν καταρχήν να χαρακτηριστούν «ως συσκευές για τη διήθηση ή τον καθαρισμό ... αερίων» κατά την έννοια της δασμολογικής διακρίσεως 84.18 Γ ΙΙ 6, ή τουλάχιστον ως συστατικά μέρη των συσκευών αυτών. Πάντως, ενώ το Βελγικό Δημόσιο και η Επιτροπή ισχυρίζονται ότι, σύμφωνα με τη σημείωση 1 ε) του τμήματος XVI και τη σημείωση 1 γ) του κεφαλαίου 84, τα επίδικα εμπορεύματα, ως είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις κατά την έννοια της δασμολογικής κλάσεως 59.17 ή ως τεχνουργήματα από γυαλί για τεχνικές χρήσεις κατά την έννοια της δασμολογικής κλάσεως 70.20, εξαιρούνται από το κεφάλαιο 84, η προσφεύγουσα στην κύρια δίκη προβάλλει την άποψη ότι τα εμπορεύματα, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο ως φίλτρα αέρα, καλύπτονται πλήρως από το γράμμα της δασμολογικής διακρίσεως 84.18 Γ ΙΙ 6. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι εξαιρέσεις που προβλέπονται στις ανωτέρω αναφερόμενες σημειώσεις δεν πρέπει να εφαρμοστούν, επειδή, υπό το φως των επεξηγηματικών σημειώσεων του κοινού δασμολογίου, τα εμπορεύματα αυτά δεν μπορούν να χαρακτηριστούν ούτε ως «είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις» ούτε ως «τεχνουργήματα από γυαλί για τεχνικές χρήσεις». Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι τα εμπορεύματα ανταποκρίνονται προς τις ανωτέρω περιγραφές, πρέπει πάντως να υπαχθούν στη δασμολογική κλάση 84.18, αφού

σύμφωνα με τον κανόνα 3 α) των γενικών κανόνων για την ερμηνεία της ονοματολογίας του κοινού δασμολογίου η περισσότερο εξειδικευμένη κλάση θεωρείται επικρατέστερη από τις κλάσεις γενικότερου περιεχομένου.

Οι αντιμαχόμενοι αυτοί ισχυρισμοί δείχνουν ότι το ουσιαστικό ζήτημα είναι κατά πόσο τα επίδικα αυτά εμπορεύματα πρέπει να χαρακτηριστούν ως είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις ή ως τεχνουργήματα από γυαλί κατά την έννοια των δασμολογικών κλάσεων 59.17 ή 70.20, τα οποία, βάσει των σημειώσεων του τμήματος XVI και του κεφαλαίου 84, εξαιρούνται από το κεφάλαιο 84 του κοινού δασμολογίου. Σχετικά, όπως ορθώς υποστηρίζουν το Βελγικό Δημόσιο και η Επιτροπή, ακόμη και σύμφωνα με τη συνηθισμένη γλωσσική χρήση, είναι δύσκολο να μη γίνει δεκτό ότι τα επίδικα προϊόντα είναι είδη πού *προορίζονται για τεχνικές χρήσεις*. Οι επεξηγηματικές σημειώσεις του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας συνηγορούν επίσης υπέρ του νομικού χαρακτηρισμού αυτού, αφού ορίζουν, σε σχέση με την κλάση 59.17, ότι τα «προϊόντα από υφαντικές ύλες για τα οποία γίνεται λόγος εν προκειμένω εμφανίζουν λόγω της κατασκευής τους ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, από τα οποία προκύπτει ότι τα προϊόντα αυτά προορίζονται να αποτελέσουν μέρος μηχανών ή συσκευών ή να χρησιμοποιηθούν για άλλες τεχνικές χρήσεις». Αυτό πρέπει όμως επίσης να ισχύει και για τα τεχνουργήματα από γυαλί για τεχνικές χρήσεις. Κατά τη γνώμη μου, η άποψη αυτή ενισχύεται επιπλέον από το γεγονός ότι τα προϊόντα που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για τη διήθηση — και τον καθαρισμό του αέρα σε συσκευές κλιματισμού δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίς την προσθήκη σ' αυτά άλλων στοιχείων, αλλά πρέπει να συνδυαστούν με συστοιχίες φίλτρων. Εν πάση περιπτώσει, όπως έχει παραδεχθεί και η προσφεύγουσα, αυτό συμβαίνει οπωσδήποτε με το φίλτρο τύπου 83 λόγω του σχήματός του, αλλά πρέπει να συμβαίνει εξίσου και με τα άλλα φίλτρα, τα οποία επομένως πρέπει παρομοίως να θεωρηθούν απλώς ως μέρη συσκευών καθαρισμού του αέρα.

Αν τα επίδικα προϊόντα δεν υπάγονται στη δασμολογική κλάση 84.18, απομένει να εξεταστεί κατά πόσο περιλαμβάνονται στα είδη *από υφαντικές ύλες* για τεχνικές χρήσεις, τα οποία υπάγονται στη δασμολογική κλάση 59.17, ή στα υαλουργήματα *από γυαλί*, τα οποία υπάγονται στη δασμολογική κλάση 70.20.

Όπως φαίνεται από τα ερωτήματα που υπέβαλε το εθνικό δικαστήριο, τα επίδικα προϊόντα περιλαμβάνουν και ορισμένα άλλα συστατικά, εκτός από τις υφαντικές ύλες και τις ίνες από γυαλί. Κατά την άποψη όμως της προσφεύγουσας στην κύρια δίκη, τα προϊόντα που καλύπτονται από την περιγραφή κάποιου προϊόντος του τμήματος XVI μπορούν, σύμφωνα με τη σημείωση 1 ε), να κατατάσσονται στη δασμολογική κλάση 59.17, μόνον αν το κύριο συστατικό τους αποτελείται από υφαντικές ύλες. Ισχυρίζεται ότι αυτό δεν συμβαίνει με τα επίδικα προϊόντα, όπως, καταδεικνύεται από την περιγραφή της συνθέσεώς τους. Εξάλλου, από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας για τη δασμολογική κλάση 84.18 προκύπτει, κατά την προσφεύγουσα, ότι στην κλάση αυτή περιλαμβάνονται και φίλτρα από «πιλήματα, υφάσματα, ίνες από γυαλί, μεταλλικούς σπόγγους κλπ.», τουλάχιστο εφόσον τα υλικά αυτά δεν πρέπει να θεωρηθούν ως κύρια συστατικά. Επιπλέον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι οι επεξηγηματικές σημειώσεις του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας για το κεφάλαιο 84 διευκρινίζουν ότι έχουν χάσει το χαρακτήρα τεχνουργημάτων από γυαλί κατά την έννοια της κλάσεως 70.20 οι συνδυασμοί συστατικών μερών από γυαλί με δυσαναλόγως περισσότερα μέρη από άλλες ύλες, καθώς και τα είδη που προκύπτουν από την ένωση ή τη μόνιμη συναρμολόγηση μερών που αποτελούνται σε μεγάλη αναλογία από γυαλί με πλαίσια, σκελετούς, κιβώτια ή άλλα παρόμοια αντικείμενα από άλλες ύλες.

Σχετικά πρέπει να σημειωθεί καταρχάς, όπως ορθά τονίζει η Επιτροπή, ότι αφού τα επίδικα προϊόντα αποτελούνται από διά-

φορες ύλες, η δασμολογική τους κατάταξη πρέπει, κατ' εφαρμογή του κανόνα 2 6) των γενικών κανόνων για την ερμηνεία της ονοματολογίας του κοινού δασμολογίου, κατά βάση να γίνει σύμφωνα με τις αρχές του κανόνα 3. Πάντως, από το γράμμα του κανόνα αυτού είναι σαφές ότι ο εν λόγω κανόνας εφαρμόζεται απλώς στις περιπτώσεις εκείνες που τα ίδια προϊόντα μπορούν να υπαχθούν σε δύο ή περισσότερες δασμολογικές κλάσεις. Δεν εφαρμόζεται όταν το πρόβλημα είναι αν τα προϊόντα πρέπει να υπαχθούν στη δασμολογική κλάση 84.18 ή στις κλάσεις 59.17 ή 70.20, οι οποίες, σύμφωνα με τη σημείωση 1 ε) του τμήματος XVI και τη σημείωση 1 γ) του κεφαλαίου 84, *αποκλείονται αμοιβαίως.*

Η ορθή ερμηνεία του κανόνα αυτού είναι επομένως ότι εφαρμόζεται μόνο για τον προσδιορισμό της δασμολογικής κλάσεως στην οποία πρέπει να υπαχθούν τα φίλτρα που αποτελούνται από διάφορα συστατικά. Σχετικά, λόγω των διαφόρων συστατικών, καμιά από τις υποψήφιες δασμολογικές κλάσεις δεν μπορεί να θεωρηθεί ως η περισσότερο εξειδικευμένη. Επομένως, πρέπει να εφαρμοστεί ο κανόνας 3 6) και όχι ο κανόνας 3 α).

Ο κανόνας 3 6) ορίζει μεταξύ άλλων ότι τα εμπορεύματα που αποτελούνται από διάφορες ύλες ή προέρχονται από συναρμολόγηση διαφόρων ειδών πρέπει να κατατάσσονται σύμφωνα με *την ύλη ή το είδος τα οποία τους προσδίδουν τον ουσιώδη χαρακτήρα τους,* όταν είναι δυνατό να προσδιοριστεί η ύλη ή το είδος αυτό. Επομένως, απομένει να εξεταστεί τελικά μόνο αν οι υφαντικές ύλες ή οι ίνες γυαλιού που περιέχουν τα φίλτρα μπορούν να θεωρηθούν ως το είδος που τους προσδίδει τον ουσιώδη χαρακτήρα τους.

Συμμερίζομαι την άποψη του Βελγικού Δημοσίου και της Επιτροπής ότι, σε σχέση με τη λειτουργία του φίλτρου, στο ερώτημα αυτό πρέπει τελικά να δοθεί καταφατική απάντηση. Μολονότι πρέπει να γίνει δεκτό, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα στην κύρια δίκη, ότι τα άλλα συστατικά, όπως η κολλητική ουσία, η συνδετική ουσία, οι ενισχυτικές ύλες, το μεταλλικό σύρμα και τα πλαίσια, είναι σημαντικά στοιχεία στη διαδικασία διηθήσεως και καθαρισμού του αέρα, θεωρώ ότι πρέπει να γίνει δεκτό ότι σε τελική ανάλυση τα εν λόγω συστατικά αυτά χρησιμεύουν απλώς για τη βελτίωση, κατά κάποιο τρόπο, του αποτελέσματος που έχουν οι υφαντικές ύλες ή οι ίνες γυαλιού στον καθαρισμό του αέρα. Εν πάση περιπτώσει, μπορεί να νοηθεί φίλτρο που να αποτελείται μόνο από υφαντικές ύλες ή ίνες γυαλιού χωρίς τα άλλα συστατικά, τα οποία αναφέρονται ανωτέρω, ενώ αντίστροφα το προϊόν που αποτελείται μόνο από τα άλλα συστατικά σπάνια μπορεί να χαρακτηριστεί ως φίλτρο.

Επομένως, επειδή η αναλογία στην τιμή κόστους και στο συνολικό βάρος του φίλτρου που αντιπροσωπεύουν τα άλλα συστατικά δεν έχει σημασία για τη λειτουργία του, πρέπει να εξαχθεί το συμπέρασμα ότι μόνο οι υφαντικές ύλες ή το γυαλί πρέπει να θεωρηθούν ως τα είδη που προσδίδουν στα φίλτρα αυτά τον ουσιώδη χαρακτήρα τους κατά την έννοια του κανόνα 3 6) και ότι τα φίλτρα πρέπει να χαρακτηριστούν ως είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις ή τεχνουργήματα από γυαλί.

Τέλος, δεν δημιουργούνται αμφιβολίες ως προς το συμπέρασμα αυτό, όπως υποστηρίζει η προσφεύγουσα στην κύρια δίκη, από τις επεξηγηματικές σημειώσεις του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας για το κεφάλαιο 84, που αναφέρθηκαν ανωτέρω, σύμφωνα με τις οποίες οι συνδυασμοί συστατικών μερών από γυαλί με δυσαναλόγως περισσότερα μέρη από άλλες ύλες, καθώς και τα είδη που προκύπτουν από την ένωση μερών που αποτελούνται σε μεγάλη αναλογία από γυαλί με πλαίσια, σκελετούς κλπ. από άλλες ύλες κατά κανόνα έχουν χάσει το χαρακτήρα τεχνουργημάτων από γυαλί για τεχνικές χρήσεις. Πρώτον, οι επεξηγηματικές σημειώσεις, όπως φαίνεται από τα συμφραζόμενα, αναφέρονται μόνο σε ενιαίες συσκευές και μηχανήματα και όχι απλώς στα συστατικά

τους μέρη και, δεύτερον, η Επιτροπή ορθά παρατηρεί ότι οι επεξηγηματικές σημειώσεις είναι γενικής φύσεως και απλώς παρέχουν μη δεσμευτικές οδηγίες για τη δασμολογική υπαγωγή ορισμένων προϊόντων, ενώ οι γενικοί κανόνες για την ερμηνεία της ονοματολογίας του κοινού δασμολογίου, που η εφαρμογή τους, όπως έχω αποδείξει, οδηγεί σε διαφορετικό αποτέλεσμα, αποτελούν δεσμευτικούς ερμηνευτικούς κανόνες.

Τέλος, προτείνω βάσει των ανωτέρω σκέψεων να δοθεί η ακόλουθη απάντηση στα ερωτήματα που υπέβαλε το Rechtbank van eerste aanleg:

Τα φίλτρα αέρα, η σύνθεση και το σχήμα των οποίων προκύπτει από τα ερωτήματα που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο, πρέπει να καταταχθούν, ανάλογα με αν το μέσο καθαρισμού του αέρα αποτελείται από υφαντικές ύλες ή από ίνες γυαλιού, στα είδη από υφαντικές ύλες για τεχνικές χρήσεις κατά την έννοια της δασμολογικής κλάσεως 59.17 ή στα τεχνουργήματα από γυαλί για τεχνικές χρήσεις κατά την έννοια της δασμολογικής κλάσεως 70.20 του κοινού δασμολογίου.